

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 1PP/20/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122011177
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2022:4122011177.1

Uznesenie

Okresný súd Nitra, v konaní pred predsedníčkou senátu JUDr. Beátou Polyákovou, prísediacich sudcov Mgr. Petrom Privalincom a Ing. Tatianou Peciarovou, o návrhu odsúdenej A. M., na podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde Nitra dňa 24.11.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a), písmeno b), odsek 2, odsek 3 Trestného zákona sa žiadosť odsúdenej A. M., narodennej XX.XX.XXXX v N. E., trvale bytom N. E., toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý jej bol uložený rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 4T/27/2013 zo dňa 24.08.2018, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trnava, sp. zn. 5To/18/2019, zo dňa 19.09.2019, právoplatným dňa 19.09.2019 v bode I - V obžaloby pre zločin vydierania spolupáchatelstvom, podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno a), § 20 Trestného zákona a iné, v trvaní 6 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia a v bode VI rozsudku pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 odsek 1 Trestného zákona v trvaní 8 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, a rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 1T/3/2019 zo dňa 02.09.2020, právoplatným dňa 02.09.2020, pre prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 odsek 1 Trestného zákona, v trvaní 28 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 28.09.2022 bol tunajšiemu súdu doručený návrh odsúdenej A. M. (ďalej v texte iba „odsúdená“) na jej podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. V návrhu uviedla, že počas výkonu trestu bola zaradená na vonkajšie pracovisko „Vráble“, prácu sa snažila vykonávať zodpovedne, dodržiavala povinnosti vyplývajúce z ústavného poriadku počas výkonu trestu. Po podmienkovom prepustení z výkonu trestu bude pracovať vo firme Profi Komplet, s.r.o., ktorá poskytuje aj ubytovanie. Plne si uvedomuje svoju trestnú vec a v budúcnosti chce viesť riadny život a vyhýbať sa akejkoľvek trestnej činnosti.

Súd na verejnom zasadnutí konanom dňa 24.11.2022 vykonal dokazovanie za splnenia zákonných podmienok, prečítaním a oboznámením na vec sa vzťahujúcich listinných dôkazov a vykonal výsluch odsúdenej.

Z hodnotiacej správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová (ďalej len „ÚVTOS Nitra - Chrenová“) zo dňa 10.10.2022 vyplynulo, že odsúdená bola dodaná do ÚVTOS a ÚVV Leopoldov dňa 02.10.2019, kde jej správanie bolo na požadovanej úrovni, disciplinárne riešená nebola. Snažila sa o dôsledné dodržiavanie ústavného poriadku. Konfliktne situácie medzi odsúdenými nevyvolávala. Do ÚVTOS Nitra-Chrenová bola umiestnená dňa 03.12.2019. Voči príslušníkom sa snaží vystupovať slušne,

ich pokyny a nariadenia však nie vždy plnila. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa má osvojený. V kolektíve odsúdených žien sa prejavuje priateľsky. Počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody pracovala striedavo na priemyselných pracoviskách v ústave i mimo neho. Po adaptačnej fáze na nástupnom oddiele bola zaradená do práce na pracovisko ručného šitia obuvi, kde podávala priemerné pracovné výkony. Neskôr bola zaradená na pracovisko mimo ústav, vo Vrábľoch, kde podáva veľmi dobré pracovné výsledky. Pracovné povinnosti si plní, je snaživá. Správanie na pracovisku má na požadovanej úrovni. K prideleným pracovným úlohám pristupuje zodpovedne, bezpečnosť pri práci dodržiava. Vo svojom voľnom čase sa aktívne zapája do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti, odsúdená bola zapojená do

výmeny odevných zvrškov. K povinnostiam vyplývajúcich z výkonu danej činnosti pristupovala zodpovedne.

Počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody disciplinárne potrestaná nebola, disciplinárne odmenená bola trikrát: 28.07.2020 - pochvala za plnenie pracovných povinností; 25.01.2021 - pochvala za rozvoj osobnosti; 18.02.2022 - pochvala za rozvoj osobnosti.

Menovaná je rozvedená, matka desiatich detí, z toho siedmich dospelých. Odsúdená je v intenzívnom písomnom a telefonickom kontakte s deťmi.

K vlastnej trestnej činnosti prezentuje čiastočne kritický postoj. Resocializačná prognóza stanovená nástrojom hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti je menej priaznivá, riziko sociálneho zlyhania je u odsúdenej stredné.

Ústav záverom skonštatoval, že odsúdená čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporučil ju podmiennečne prepustiť s dohľadom.

Z obsahu ostatných správ a pripojených spisov bolo zrejmé, že odsúdená bola už v minulosti jedenásťkrát súdne trestaná, za rôznorodú trestnú činnosť. V piatich prípadoch bola odsúdená za trestný čin krádeže, v jednom prípade bola dosúdená za trestný čin neoprávnené vyrobenie a používanie platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty, tri odsúdenia boli za trestných čin zanedbania povinnej výživy a dve odsúdenia boli za trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia. Odsúdenej bol v prvých troch odsúdeniach uložený podmiennečný trest s tým, že sa v nich osvedčila v skúšobnej dobe a hľadá sa na ňu akoby nebola odsúdená, v siedmich prípadoch jej bol uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody a v jednom prípade bolo upustené od uloženia súhrnného trestu. Z výpisu Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov súd zistil, že odsúdená sa dopustila jedného priestupku dňa 15.05.2019, išlo o priestupok proti majetku (odsúdená v meste Dunajská streda v Nemocnici s Poliklinikou, mala odcudziť mobilný telefón zn. Samsung Galaxy J5 spolu so SIM kartou), za ktorý jej bola uložená pokuta vo výške 30,- eur.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra v záverečnom návrhu s poukazom na vykonané dokazovanie navrhol vyhovieť žiadosti odsúdenej a podmiennečne ju prepustiť s dohľadom s povinnosťou preukazovať svoj zdroj obživy probračnému a mediačnému úradníkom.

Zástupca ÚVTOS Nitra - Chrenová v záverečnom návrhu uviedol, že zotrváva v plnom rozsahu na písomnom hodnotení na odsúdenú s tým, že doplnil hodnotenie o skutočnosť, že odsúdená bola 26.10.2022 štvrtýkrát disciplinárne odmenená a to povolením 5 kg balíka za dôsledné plnenie si svojich pracovných povinností.

Odsúdená na verejnom zasadnutí uviedla, že v prípade podmiennečného prepustenia bude bývať v rodičovskom rodinnom dome na adrese Dunajská Streda, Klačanská č. 45/55, ale pracovať bude v Bratislave v spoločnosti Profi Complet, s.r.o.. V záverečnom návrhu uviedla, že by bola rada, keby ju súd podmiennečne prepustil.

D. § 415 odsek 1 Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov, dôveryhodnej osoby alebo na návrh odsúdeného, alebo osoby, ktorá môže za odsúdeného podať odvolanie v jeho prospech, na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a) a písmeno b/ Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienične prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 odsek 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmieničnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 odsek 3 Trestného zákona, ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienične prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20220717?ucinnost=24.11.2022>> a <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20220717?ucinnost=24.11.2022>> a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20220717?ucinnost=24.11.2022>>.

Na základe uvedených zákonných ustanovení a zisteného skutkového stavu, súd dospel k záveru, že odsúdená dňa 01.10.2022 splnila formálnu podmienku na jej podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko vykonala súčet pomerných častí uložených trestov.

V trestnej veci vedenej na Okresnom súde Dunajská Streda, sp. zn. 4T/27/2013, jej bol uložený v bode I. až V. obžaloby nepodmienečný súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov, pre zločin vydierania spolupáchatelstvom, podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno a), § 20 Trestného zákona a iné a zároveň bol zrušený výrok o treste uložený rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 2T/202/2010 zo dňa 11.05.2011, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. V zmysle § 66 odsek 1 písmeno b/ Trestného zákona, môže byť odsúdená podmienične prepustená, ak vykoná dve tretiny uloženého nepodmienečného trestu (t.j. 48 mesiacov); a v bode VI. jej bol uložený nepodmienečný trest vo výmere 8 mesiacov, pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 odsek 1 Trestného zákona. V zmysle § 66 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona, môže byť odsúdená podmienične prepustená, ak vykoná polovicu uloženého nepodmienečného trestu (t.j. 4 mesiace). V uvedenej trestnej veci bol odsúdenej započítaný výkon trestu odňatia slobody od 02.07.2011 do 18.12.2012 a od 21.09.2016 do 06.10.2017 zo zrušenej trestnej veci vedenej na Okresnom súde Dunajská Streda, sp. zn. 2T/202/2010. Ďalej bola odsúdená rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 1T/3/2019 zo dňa 02.09.2020, právoplatným dňa 02.09.2020, uznaná vinnou pre prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 odsek 1 Trestného zákona, a bol jej uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 28 mesiacov, kde taktiež v zmysle § 66 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona, môže byť odsúdená z tohto trestu podmienične prepustená, ak vykoná polovicu uloženého nepodmienečného trestu (t.j. 14 mesiacov). Odsúdená po sčítaní pomerných častí uložených trestov bola povinná vykonať 5 rokov a 6 mesiacov z uložených trestov a vzhľadom na to, že prišlo k započítaniu trestu v zrušenej trestnej veci, pomyselný nástup výkonu trestu odňatia slobody bol u odsúdenej dňa 01.04.2017 (reálne nastúpila do výkonu trestu dňa 02.10.2019 a od tohto dátumu sa odpočítal výkon trestu v zrušenej trestnej veci, ktorý mu bol v zrušenej trestnej veci Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 2T/202/2010 započítaný) predstavoval najskôr 1 rok a 15 dní a potom 1 rok, 5 mesiacov a 16 dní). Odsúdenej vznikol dátum na podmieničné prepustenie dňa 01.10.2022 (pomyselný nástup do výkonu trestu mala odsúdená dňa 01.04.2017 a trest, ktorý bol potrebný vykonať, aby bola splnená formálna podmienka bol vo výške 5 rokov a 6 mesiacov, uplynul dňa 01.10.2022).

Súčasťou materiálnych podmienok pre rozhodovanie súdu o podmieničnom prepustení je preukázanie, že odsúdená plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu preukázala polepšenie, za súčasného preukázania, že sa od odsúdenej môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdenej, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmieničné prepustenie

a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia páchatel'kinho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdená, po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatel'kinej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jej nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu, pričom bez významu nie je ani zistenie, ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdenej z výkonu trestu, aké sú sociálne pomery odsúdenej a aké podmienky má vytvorené pre prechod do normálneho života na slobode.

Správanie odsúdenej vo výkone trestu sa musí hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdenej, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdená vo výkone trestu dosiahla taký stupeň nápravy, že sa už zbavila práve tých charakterových vlastností a nesprávnych návykov, ktoré ju viedli k spáchaniu trestnej činnosti, alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jej rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Účel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za plnenie príkazov a nariadení príslušníkov a zamestnancov zboru, prípadne za dobrú prácu v podmienkach výkonu trestu, bola páchatel'ka automaticky prepustená, tak ako tomu bolo v tomto prípade (podľa hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody odsúdená má v súčasnosti v podmienkach výkonu trestu správanie na požadovanej úrovni, bola spolu štyrikrát disciplinárne odmenená a čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie), po odpykaní stanovenej doby, bez ohľadu na účel trestu, ale podmienené prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdená povedie aj na slobode riadny život, a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jej recidívy.

Súd vyhodnotil, že odsúdená nespĺnila všetky zákonné podmienky pre podmienené prepustenie z materiálneho hľadiska, a to pre jej sklon k páchaniu rôznych trestných činov, preto tu pre spoločnosť existuje v prípade jej podmieneného prepustenia vysoké riziko recidívy (ide o osobu v minulosti jedenásťkrát súdne trestanú, páchajúcu opakovane trestný čin krádeže, opakovane trestný čin zanedbania povinnej výživy, taktiež opakovane trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia a trestný čin neoprávnené vyrobenie a používanie platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty), a preto nemožno dôvodne očakávať, že odsúdená v budúcnosti povedie riadny život tak, ako to predpokladá ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona. Súd poukazuje, že ani jeden z doterajších trestov, ani nepodmienených, nemal u odsúdenej dostatočný preventívny a výchovný účinok. Odsúdenú možno hodnotiť ako recidivistku s bohatou kriminálnou minulosťou, ktorej boli opakovane ukladané nepodmienené tresty odňatia slobody, ktorých výkon nezaručil, že by sa odsúdená v budúcnosti trestnej činnosti nedopustila, práve naopak.

Z uvedeného dôvodu neexistovala záruka, že odsúdená po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody bude viesť riadny život. Okrem toho pri recidivistoch, ktorí sa opakovane dostávajú do rozporu so zákonom páchaním či už druhovo totožnej alebo rôznej trestnej činnosti, ich osobnostné narušenie poskytuje iba slabé záruky, že by sa v budúcnosti trestnej činnosti nedopustili. To, že v súčasnosti, počas výkonu trestu, odsúdená formálne deklaruje, že si po prepustení z výkonu trestu nájde zamestnanie, a že sa polepšila je utopické a pre súd nebolo dostatočnou zárukou na jej podmienené prepustenie. Podľa názoru súdu z pohľadu predchádzajúcich odsúdení mala odsúdená dostatok možností preukázať zmenu svojho správania, avšak ich nevyužila, mohla a mala vyvíjať aktivity k tomu, aby sa začlenila do spoločenského života, zamestnala sa, viedla riadny život, starala sa o svoju viacpočetnú rodinu a nepáchala trestnú činnosť.

Na základe vyššie uvedeného bolo na mieste u odsúdenej zachovať ďalší prevýchovný a resocializačný proces v podmienkach ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

Z dôvodu nesplnenia materiálnych podmienok súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh odsúdenej na jej podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho oznámenia na Okresný súd Nitra. O sťažnosti rozhoduje Krajský súd v Nitre. Sťažnosť má odkladný účinok. Právo podať sťažnosť nemá ten, kto sa tohto práva výslovne vzdal.